

NIEKOĽKO SLOV NA ÚVOD

Na začiatku úvodu k prvému zborníku prác z Prekladateľskej univerziády, ktorý bude odteraz niesť názov *Prekladateľské listy*, by som chcel v mene svojom ako garant umeleckej sekcie tohto podujatia, no najmä v mene študentov, ktorí sa na súťaži zúčastnili a, samozrejme, aj tých, čo sa na nej ešte len chystajú zúčastniť, vyjadriť vďaka vedeniu Filozofickej fakulty za poskytnutie potrebných finančných prostriedkov na jeho vydanie. Fakulta tým prejavila proklamovaný záujem umožniť študentom prezentovať sa aj navonok mimo školských učební, t.j. umožniť im publikovať svoje práce, ktoré môžu neskôr pri uchádzaní sa o konkrétne zamestnanie predložiť ako praktický doklad o svojej spôsobilosti vykonávať povolanie, na ktoré sa počas štúdia pripravovali. Predstavujú prvú položku ich konkrétnej publikačnej činnosti, a preto už nemusia predkladať skúšobný preklad, ktorý žiadajú hlavne vydavateľstvá, ale aj prekladateľské agentúry. Ak nám ide v pedagogickej činnosti aj o to, aby sa absolventi prekladateľského štúdia uplatnili v reálnej praxi, toto je celkom iste jedna z možných ciest.

Ak nazrieme trochu do histórie a štatútu Prekladateľskej univerziády, aby sme objasnili jej pozadie a štruktúru, treba v prvom rade spomenúť, že z podnetu J. Rakšányiovej sa Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry a Slovenská spoločnosť prekladateľov umeleckej literatúry rozhodli organizovať túto súťaž, ktorú zastrešuje práve Filozofická fakulta Univerzity Komenského a jej garantom sú trojčlenné poroty: predsedom odbornej sekcie je práve J. Rakšányiová, predsedom umeleckej A. Keníž, predsedom teoreticko-kritickej M. Kusá. Finančne a organizačne univerziádu zabezpečujú sekcie Literárneho fondu – Sekcia pre umelecký preklad a Sekcia pre vedecký a odborný preklad, spolu so spomínanými spoločnosťami.

Prvý ročník Prekladateľskej univerziády sa uskutočnil v roku 1996 a súťažilo sa v troch kategóriách: umeleckej, odbornej a teoreticko-kritickej. Táto štruktúra sa zachovala dodnes. Pred oficiálnym prvým ročníkom súťaže prebehol ešte v roku 1995 tzv. nultý ročník.

Všetky ceny Prekladateľskej univerziády nesú meno Antona Popoviča – **Cena Antona Popoviča za umelecký preklad, Cena Antona Popoviča za odborný preklad a Cena Antona Popoviča za teóriu a kritiku prekladu**. Súčasne sa vo všetkých kategóriách za Literárny Fond a takisto vo všetkých kategóriách za Slovenskú spoločnosť prekladateľov umeleckej literatúry a Slovenskú spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry udeľujú finančné ocenenia: 1. miesto 150 eur, 2. miesto 100 eur, 3. miesto 70 eur.

Súťaž prebieha v dvoch kolách a každá kategória, ako sme už uviedli, má trojčlennú porotu, ktorá hodnotí prihlásené práce. Uzávierka súťaže je do 15. marca v príslušnom roku. Do tohto termínu zašle súťažiaci na adresu Literárneho fondu: **1.** fotokópiu originálneho textu v cudzom jazyku podľa vlastného výberu, ktorý nebol u nás preložený (platí pre vedecký a odborný preklad), alebo fotokópiu originálneho textu v cudzom jazyku podľa vlastného výberu, ktorý nebol u nás preložený – ucelená poviedka alebo poézia – (platí pre umelecký preklad), alebo teoretickú prácu z ktorejkoľvek oblasti translatológie či ucelenú kritickú analýzu a interpretáciu ľubovoľného originálu a prekladu (platí pre teóriu a kritiku prekladu), **2.** preklad do slovenčiny v rozsahu 5 – 7 normostrán vedeckého alebo odborného textu, alebo 8 – 15 normostrán umeleckého textu, pri poézii 100 – 150 veršov v normálnej úprave (1 normostrana – 1800 znakov, medzera medzi riadkami 2, číslovanie strán), **3.** vyplnené tlačivo Prihláška do Prekladateľskej univerziády. Všetko v troch exemplároch.

Prvé kolo je neverejné, v ktorom trojčlenné poroty, vymenúvané každoročne z radov pedagógov, redaktorov a významných praktikov a teoretikov prekladu, vyberú v každej kategórii 12 – 15 prác do druhého verejného kola, kde prebieha rozprava o jednotlivých prekladoch a ich autorská obhajoba. Ďalšie podrobnosti technického charakteru si možno prečítať v Štatúte Prekladateľskej univerziády, ktorý je prístupný v Literárnom fonde a na

jeho internetovej stránke www.litfond.sk a pravidelne sa rozposiela na príslušné vysoké školy v dostatočnom časovom predstihu pred termínom odovzdania prác.

Do prvého čísla *Prekladateľských listov* zaradili jeho redaktorky – doktorandky na Katedre anglistiky a amerikanistiky L. Kozáková a Z. Starovecká príspevky zo 16. ročníka Prekladateľskej univerziády, do ktorého sa prihlásilo 51 umeleckých prekladov, 14 odborných prekladov a tri teoreticko-kritické práce. Najviac študentských prác prišlo z FiF UK, ďalej z UMB, UKF, Prešovskej univerzity a napokon z VŠMU. Okrem prekladateľských príspevkov z univerziády dostali v *Prekladateľských listoch* priestor aj doktorandi a študenti, ktorí sa hlásia na doktorandské štúdium, aby sa mali možnosť publikačne prejaviť. Do tohto čísla sa tak dostalo trinásť teoreticko-kritických štúdií. Zborník je recenzovaný, čím sa zvyšuje aj jeho hodnota a vážnosť.

Na záver by som si dovoľil zaželať *Prekladateľským listom*, aby po prvom ročníku nasledoval druhý a po ňom ďalšie, aby sa v ňom uverejňovali čoraz kvalitnejšie preklady a teoreticko-kritické práce a tie sa stali svedectvom o tom, že štúdium prekladateľstva na Slovensku, ale lokálpatrioticky najmä na Filozofickej fakulte, je nastavené dobre a predstavuje záruku toho, že sa študenti po jeho ukončení uchytiť v praxi a budú ďalej rozvíjať bohatú slovenskú prekladovú tradíciu tak praktickú, ako aj teoretickú.

Alojz Keníž